RADA GMINY
BORKOWICE
ul. ks. Jana Wiśniewskiego 42
26-422 BORKOWICE

Uchwała Nr XIII/77/2025

Rady Gminy Borkowice

z dnia 26 czerwca 2025r.

w sprawie stanowiska dotyczącego zmiany przepisów prawa w zakresie ponoszenia przez gminy kosztów pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej oraz możliwości egzekwowania tych opłat.

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465) uchwala się, co następuje:

§ 1.

Rada Gminy Borkowice wyraża stanowisko w sprawie zmiany przepisów prawa w zakresie ponoszenia przez gminy kosztów pobytu mieszkańców w domu pomocy społecznej oraz możliwości egzekwowania tych opłat, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Stanowisko, o którym mowa w § 1, kieruje się do:

1. Prezydenta Rzeczpospolitej Polskiej,
2. Prezesa Rady Ministrów,
3. Ministra Rodziny i Polityki Społecznej,
4. Marszałek Sejmu Rzeczpospolitej Polskiej,
5. Marszałek Senatu Rzeczpospolitej Polskiej,
6. Posłów na Sejm Rzeczpospolitej Polskiej z Komisji Polityki Społecznej i Rodziny oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej,
7. Posłów na Sejm Rzeczpospolitej Polskiej z terenu województwa mazowieckiego,
8. Senatorów Rzeczypospolitej Polskiej z Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej oraz Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej,
9. Senatorów Rzeczypospolitej Polskiej z terenu województwa mazowieckiego,
10. Samorządów gminnych z terenu województwa mazowieckiego,
11. Związku Gmin Wiejskich Rzeczpospolitej Polskiej,
12. Unii Miasteczek Polskich,
13. Związku Miast Polskich.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Gminy Borkowice.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Mirosław Długosz

Załącznik do uchwały Nr XII/77/2025
Rady Gminy Borkowice
z dnia 26 czerwca 2025r.

w sprawie zmiany przepisów prawa w zakresie ponoszenia przez gminy kosztów pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej oraz możliwości egzekwowania tych opłat. Zgodnie z art. 61 ust. 1-3 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2024r., poz. 1283 ze zm.):

1. Obowiązani do wnoszenia opłat za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:
1) mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka,
2) małżonek, zstępni przed wstępnymi,
3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – przy czym osoby i gmina określone w pkt 2 i 3 nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniec domu ponosi pełna odpłatność.
2. Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej ponoszą:
1) mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70% tego dochodu;
2) małżonek, zstępni przez wstępnymi – zgodnie z umową zawarta w trybie art. 103 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej:
   a) w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium;
   b) w przypadku osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie;
3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w pkt 1 i 2.

2a. Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej mogą wnosić osoby niewymienione w ust. 2.

3. W przypadku niewywiązania się osób, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i2 oraz ust. 2a, z obowiązku opłaty za pobyt mieszkańców domu w domu pomocy społecznej, ustalonego w decyzji lub umowie, o której mowa w art. 103 ust. 2, opłaty te zastępczo wnosi gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Wydatki gminy podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Przepis art. 104 ust. 3-8 stosuje się odpowiednio. W oparciu o art. 96 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej obowiązek zwrotu wydatków poniesionych na świadczenia z pomocy społecznej spoczywa na:
   1) osobie i rodzinie korzystającej ze świadczeń z pomocy społecznej;
   2) spadkobiercy osoby, która korzystała ze świadczeń z pomocy społecznej – z masy spadkowej;
   3) małżonku, zstępnych przed wstępnymi osoby korzystającej ze świadczeń z pomocy społecznej – jedynie w przypadku gdy nie dokonano zwrotu wydatków zgodnie z pkt 1 i 2, w wysokości przewidzianej w decyzji dla osoby lub rodziny korzystającej ze świadczeń z pomocy społecznej.

Powyższe było już częściowo przedmiotem rozważań w odpowiedzi interpelację nr 875 w sprawie zmian w zakresie ponoszenia przez gminy kosztów pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej i możliwości egzekwowania tych opłat, udzielonej przez podsekretarza stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Pana Marcina Zielenieckiego z dnia 03 stycznia 2020r. Zgodnie z przyjętym w niej stanowiskiem przepisy ustawy o pomocy społecznej umożliwiają gminie, która poniosła koszty związane z pobytem mieszkańca w domu pomocy społecznej wystąpienie o zwrot wydatków, jakie poniosła z tego tytułu, z masy spadkowej spadkobiercy mieszkańca domu pomocy społecznej lub członka rodziny zobowiązanego do ponoszenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, pod warunkiem, że spadkobierca przyjmie spadek i **tylko w sytuacji gdy spadkodawca był zobowiązany do ponoszenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, a z tego obowiązku się nie wywiązał.**

Niestety przepis art. 96 ust. 1 nie upoważnia gminy do dochodzenia zwrotu wydatków, jakie poniosła w sytuacji gdy opłata wnoszona przez mieszkańca za pobyt w domu pomocy społecznej, tj. 70% jego dochodu nie wystarczyła na pokrycie miesięcznego kosztu utrzymania. Art. 96 ust. 1 nie daje zatem możliwości wystąpienia o zwrot kwoty różnicy miedzy średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłata wnoszona przez mieszkańca. Ta kwestia w ocenie Rady Gminy Borkowice wymaga jednak uregulowania. Częstą praktyką, jaka zdarza się w naszej Gminie ale i w innych gminach jest sytuacja , gdy osoba kierowana do domu pomocy społecznej posiada niewielki dochód jednakże sumiennie wpłaca ustawowe 70% dochodu na pokrycie miesięcznego kosztu utrzymania, natomiast pozostałą część brakującej kwoty dopłaca gmina, która to różnica w odniesieniu do aktualnej stawki miesięcznej pobytu w DPS stanowi istotne obciążenie dla budżetu gminy. Na tę sytuację często nakłada się również fakt, że osoba skierowana do DPS przebywa w tym miejscu kilka, kilkanaście a nawet 20 lat. Podopieczni kierowani do domu pomocy społecznej bardzo często są samotni, ale dysponują własnym majątkiem np. w postaci gospodarstwa rolnego, który to majątek w oparciu o aktualne przepisy prawa poza sporadyczną darowizną na rzecz gminy, przechodzi na dalszych spadkobierców nie partycypujących w kosztach utrzymania podopiecznego.

Dla zobrazowania skali wydatków jakie ponosi gmina pokrywając koszty pobytu osoby przebywającej w DPS, która płaci 70% ze swojego dochodu kosztów pobytu, niżej przedstawiamy średnie roczne wydatki gminy na 1 pensjonariusza. Średni, roczny koszt pobytu pensjonariusza w publicznym DPS, w 2024 r. wyniósł 49 011,83 zł. W 2025 r. koszty te wzrosły.

Mając powyższe na uwadze Rada Gminy Borkowice apeluje o podjęcie działań legislacyjnych zmierzających do zmian w prawie polegających np. na umożliwieniu dochodzenia zapłaconej różnicy miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w DPS z masy spadkowej mieszkańca DPS niezależnie od tego, czy wywiązał on się z pokrywania tego kosztu w postaci przekazywania 70% swojego dochodu.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Mirosław Długosz

Urząd Gminy w Borkowicach
ul. Ks. J. Wiśniewskiego 42, 26 - 422 Borkowice
Tel. +48 48 675 79 10
www.borkowice.gmina.pl

Numer załącznika 5

Uchwała numer XIII/77/2025 "w sprawie stanowiska dotyczącego zmiany przepisów prawa w zakresie ponoszenia przez gminy kosztów pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej oraz możliwości egzekwowania tych opłat. " została podjęta następującą proporcją głosów: jestem za 14, jestem przeciw 0, wstrzymuję się 0.

Uchwała została podjęta w trybie jawnym, zwykłą większością głosów.
Data i godzina głosowania: 26.06.2025 13:15:53

Radni zagłosowali jak poniżej:

	Jestem za
1.	*Tomasz Bielawski*
2.	*Ewelina Młodawska*
3.	*Piotr Stefański*
4.	*Alina Fronczak*
5.	*Katarzyna Kołazińska*
6.	*Tomasz Zdral*
7.	*Mirosław Długosz*
8.	*Mirosław Młynarczyk*
9.	*Leszek Stando*
10.	*Marek Chrapczyński*
11.	*Maria Wójcik*
12.	*Sławomir Patyna*
13.	*Jolanta Turek*
14.	*Sławomir Plaskota*

	Jestem przeciw
	BRAK

Wstrzymuję się	
	BRAK

Obecni radni, którzy nie wzięli udziału w głosowaniu	
	BRAK

Operatorem systemu był *Admin*.

Wygenerowano z systemu DSSS Vote za pośrednictwem oprogramowania DSSS Vote App.